

16.02.2022

Asia/14

§ 40

Valtuutettu Katju Aron aloite maksuttomien yhteistyökentelytilojen tarjoamisesta kaupunkilaisten käyttöön

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tarjoaisi maksutta yhteiskäyttöön tarkoitettuja tiloja kaupunkilaisten käyttöön. Tiloja voisivat hyödyntää aloitteen tekijöiden mukaan esimerkiksi itsensä työllistävät luovien alojen ammattilaiset tai aloittelevat yrittäjät.

Kaupunginhallitus tunnistaa valtuutettu Katju Aron aloitteessa esiin nostetun tarpeen työtiloihin. Työn tekemisen tavat ovat monipuolistuneet ja monipaikkaiseen työhön sopivia tiloja tarvitaan monellakin toimialalla sekä yrityksissä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä opiskelijoiden ja itsensä työllistäjien parissa.

Yksinyrittäjät ja kulttuurialojen työntekijät ovat muodostaneet yhteisöjä, minkä avulla tilakustannukset on saatu erittäin edullisiksi. Työtilassa voi olla useita työpisteitä tai vaihtoehtoisesti tilaa voidaan jakaa eri toimintoihin eri aikoina jonkun osapuolen toimiessa päävuokralaisena suhteessa omistajaan. Työtilan houkuttelevuutta on voinut lisätä se, että yksinyrittäjät toimivat toisiaan lähellä oleville aloilla. Tällöin toimijoiden

välille muodostuu hyödyllistä vuorovaikutusta, joka voi auttaa työssä esille nousevien ongelmien ratkaisemisessa.

Kaupunki tarjoaa jo nyt tilojaan kaupunkilaisten käyttöön varattavaksi. Tilapäiseen työskentelyyn voi varata tiloja muun muassa kirjastoista, nuorisotaloista sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelukokonaisuuksista. Sekä kirjastoissa että nuorisotiloissa on helsinkiläisille monipuolinen mahdollisuus jo nykyisellään toimia ja kokoontua maksuttomasti. Kirjastoissa on lisäksi varattavissa monipuolista välineistöä erilaisiin tarpeisiin.

Myös asukasjärjestöjen hallinnoimia asukastaloja (noin 30 kpl) on voinut hyödyntää monissa tapauksissa yksityisyrityksien ja luovien alojen työpisteinä. Järjestöjen ylläpitämiä tiloja tuetaan kaupunginhallituksen asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla, joita myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin.

Uusia tiloja suunniteltaessa ja vanhojen peruskorjausten yhteydessä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja varattavuus kaupunkilaisten käyttöön oman toiminnan käyttöaikojen ulkopuolella. Tällä hetkellä sähköisessä Varaamo-palvelussa on varattavana 130 tilaa ja lisäksi tiloja voi varata toimialojen erillisten kanavien kautta.

Kaupunginhallitus on linjannut tilojen asukaskäytön periaatteissaan (20.8.2018, § 505), että tilojen käytöstä peritään maksu, jos siihen liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kilpailun vääristymisen takia kaupunginhallitus pitää maksuttomuusperiaatteen laajentamista ongelmallisena.

Helsingissä on runsaasti yrityksiä, joiden liiketoiminta perustuu toimisto- ja työskentelytilojen tarjoamiseen. Kaupunginhallitus katsoo, että vastaavan maksuttoman tai erittäin edullisen palvelun toteuttaminen vaikeuttaisi muiden alan toimijoiden tilannetta ja palvelu voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden kanssa keväästä 2021 lähtien valmistellut tavoittehakuisesti tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Tulevina vuosina tilojen varaaminen kaupunkilaisten käyttöön muun muassa kokoontumiseen, työskentelyyn ja toimintaan tulee helpottumaan merkittävästi. Sähköiseen Varaamo-järjestelmään tulee jatkuvasti lisää tiloja helposti varattavaksi. Digitaalinen varausten käsittely tulee mahdollistamaan tilannekohtaisesti verkkomaksamisen tai tilan maksuttoman käytön kaupungin linjausten mukaisesti. Tilojen varustelutasoon voi esittää toivomuksiaan palautejärjestelmän kautta tai kertomalla kehitysideansa suoraan toimipisteen henkilökunnalle. Lisäksi kaupunki on osallistunut pilottikokeiluihin, joissa on selvitetty yksityistöskentelyyn sopivien tilojen lukitus- ja varaamisjärjestelmien toimivuutta.

Kaupungin tilavarausten asiakaskokemusta parannetaan yhtenäistämällä ja selkeyttämällä palveluprosesseja ja kehittämällä tiloja palvelutuotteena. Kaupunki on ottanut käyttöön tilavarauskokonaisuuden hallintamallin, jonka kautta toimialojen ja palvelujen tilavarauskäytännöt yhtenäistyvät ja voidaan vähentää tilojen varaamiseen liittyvää hallinnollista työtä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena vuonna 2021 on ollut tilojen ja laitteiden lisääminen Varaamo-palveluun ja tilavaraussuunnitelmien kehittäminen ja niiden myötä muun muassa nuorisotilojen varaamista on digitalisoitu.

Kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt lausunnossaan, että työnteon tapojen muututtua merkittävästi koronaepidemian myötä on perusteltua selvittää työn muutokseen liittyvää yhteistyöskentelytilojen tarvetta, tarjontaa, varustelua, niistä perittäviä vuokria tai muita maksuja sekä työtilojen tarjoamisen organisoitumistapoja. Selvityksessä tulisi kartoittaa markkinoilla olevat yhteistyöskentelyn tila- ja organisointikonseptit. Samalla tulisi selvittää yhteiskerhotilamallin soveltuvuutta etätöiden yleistyksen myötä muuttuneeseen tilatarpeeseen. Selvityksessä tulisi myös tarkastella avustusten jaon tavoitteita jaettaessa rahaa asukastilojen ylläpitoon, vuokriin ja palkkakustannuksiin sekä avustusmäärärahan kokonaistarvetta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

16.02.2022

Asia/14

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.01.2022 § 73

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.12.2021 § 215

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa valtuutettu Katju Aron aloitteessa esiin nostetun tarpeen työtiloihin. Työn tekemisen tavat ovat monipuolistuneet ja monipaikkaiseen työhön sopivia tiloja tarvitaan monellakin toimialalla sekä yrityksissä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä opiskelijoiden ja itsensätyöllistäjien parissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tarjoaa jo nyt tilojaan kaupunkilaisten käyttöön varattavaksi. Tilapäiseen työskentelyyn voi varata tiloja kirjastoista, nuorisotaloista sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelukokonaisuuksista. Sekä kirjastoissa että nuorisotiloissa on helsinkiläisille monipuolinen mahdollisuus jo nykyisellään toimia ja kokoontua maksuttomasti. Kirjastoissa on varattavissa monipuolista välineistöä erilaisiin tarpeisiin. Uusia tiloja suunniteltaessa ja vanhojen peruskorjausten yhteydessä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja varattavuus kaupunkilaisten

käyttöön oman toiminnan käyttöaikojen ulkopuolella. Tällä hetkellä sähköisessä Varaamo-palvelussa on 130 tilaa varattavina ja lisäksi tiloja voi varata toimialojen erillisten kanavien kautta.

Kaupunginhallitus on linjannut asukaskäytönperiaatteissaan (20.8.2018, § 505), että tilojen käytöstä peritään maksu, jos siihen liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kilpailun vääristymisen takia kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää maksuttomuusperiaatteen laajentamista ongelmallisena. Helsingissä on runsaasti yrityksiä, joiden liiketoiminta perustuu toimisto- ja työskentelytilojen tarjoamiseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että vastaavan maksuttoman tai erittäin edullisen palvelun toteuttaminen vaikeuttaisi muiden alan toimijoiden tilannetta ja palvelu voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden kanssa kevästä 2021 lähtien tavoitehakisesti valmistellut tyhjiilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjiilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Tulevina vuosina tilojen varaaminen kaupunkilaisten käyttöön muun muassa kokoontumiseen, työskentelyyn ja toimintaan tulee helpottumaan merkittävästi. Sähköiseen Varaamo-järjestelmään tulee jatkuvasti lisää tiloja helposti varattavaksi. Digitaalinen varausten käsittely tulee mahdollistamaan tilannekohtaisesti verkkomaksamisen tai tilan maksuttoman käytön kaupungin linjausten mukaisesti. Tilojen varustelutasoon voi esittää toivomuksiaan palautejärjestelmän kautta tai kertomalla kehitysideansa suoraan toimipisteen henkilökunnalle.

Kaupungin tilavarausten asiakaskokemusta parannetaan yhtenäistämällä ja selkeyttämällä palveluprosesseja ja kehittämällä tiloja palvelutuotteena. Kaupunki on ottanut käyttöön tilavarauskokonaisuuden hallintamallin, jonka kautta toimialojen ja palvelujen tilavarauskäytännöt yhtenäistyvät ja voidaan vähentää tilojen varaamiseen liittyvää hallinnollista työtä. Tilojen ja laitteiden lisääminen Varaamo-palveluun ja tilavarausprosessien kehittäminen ovat olleet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena vuonna 2021 ja niiden myötä muun muassa nuorisotilojen varaamista on digitalisoitu.

Käsittely

21.12.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että muutetaan kappaleen 5 viimeinen virke muotoon: Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

14.12.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 539

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perinteisesti ilmaista, hiljaista työtilaa yksin työskenteleville tarjoaa kirjasto, jota ovat hyödyntäneet erityisesti opiskelijat. Kaupungin tiloja, kun ne eivät ole kaupungin palvelujen käytössä, on voinut varata muun muassa kokouskäyttöön korvausta vastaan esimerkiksi kouluilta tai kirjastoista Varaamo-järjestelmä kautta.

Yksinyrittäjät ja kulttuurialojen työntekijät ovat muodostaneet yhteisöjä, minkä avulla tilakustannukset on saatu erittäin edullisiksi. Työtilassa voi olla useita työpisteitä jonkun osapuolen toimiessa päävuokralaisena suhteessa omistajaan. Työtilan houkuttelevuutta on voinut lisätä se, että yksinyrittäjät toimivat toisiaan lähellä oleville aloilla. Tällöin toimijoiden välille muodostuu hyödyllistä vuorovaikutusta, joka voi auttaa työssä esille nousevien ongelmien ratkaisemisessa.

Tilaa voidaan jakaa myös ajallisesti. Musiikkialan toimijat jakavat musiikin harjoittelussa tarvittavaa tilaa aikasiivuna jonkun toimiessa päävuokralaisena. Tällä tavalla päästään myös erittäin edullisiin kuukausivuokriin henkilöä kohden.

Asukasjärjestöjen hallinnoimia asukastaloja on myös voinut hyödyntää monissa tapauksissa yksinyrittäjien ja luovien alojen työpisteinä. Kaupunginkanslia avustaa järjestöjen ylläpitämiä tiloja asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla yhteensä noin miljoonalla eurolla. Rahaa myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin. Avustettavana on noin 30 asukastilaa.

Niin sanottuja asukastaloja on syntynyt kolmea eri kautta. Asukkaat ryhtyivät perustamaan 1990-laman yhteydessä ja sen jälkeen tyhjiksi jääneisiin liiketiloihin asukastiloja. Tiloja ylläpitävät järjestöt rahoittivat toimintaansa erilaisten hankkeiden ja kaupungin avustusten kautta. Näiden toimintamallit ja palvelut ovat hyvin vaihtelevia alueiden tarpeista riippuen vaihdellen harrastustiloista, työttömien toimintaan sekä lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan.

Uusien alueiden kaavoituksen yhteydessä on perustettu yhteiskerhotiloja yhdistämällä taloyhtiöiden pieniä kerhotiloja suuremmiksi kokonaisuusiksi. Näiden hallinta tapahtuu taloyhtiöiden omistaman palvelu- tai pysäköintiyhtiön kautta, jolloin alueen taloyhtiöt rahoittavat yhteiskerhotilojen ylläpitoa. Näitä on syntynyt muun muassa Arabianrantaan, Jätkäsaareen, Pikku Huopalahteen, Viikkiin ja Vuosaareen.

Kaupungin sosiaalivirasto ryhtyi myös perustamaan asukastaloja 2000-luvulla eri puolille Helsinkiin tavoitteena edistää erityisryhmien hyvinvointia. Näitä on tällä hetkellä yhdeksän kappaletta.

Erilaiset yritykset ja yhdistykset tarjoavat työtiloja maksua vastaan yksityisöskenteleville. Nämä tilat sijoittuvat yleensä kaupunkien keskustoihin tai alakeskuksiin hyvin saavutettaviin paikkoihin, jolloin työtiloilla on riittävästi kysyntää ja tilan ylläpito on kannattavaa.

Kaupunki on osallistunut pilottikokeiluihin, joissa on selvitetty yksityisöskentelyyn sopivien tilojen liittyviä lukitus- ja varaamisjärjestelmien toimivuutta esimerkkinä Kliffa Innovations Oy:n kanssa toteutettu pilotti Itä-Pasilassa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.6.2020 Helsingin kaupungin toimitilastategian, joka ohjaa kaikkia kaupungin tiloihin liittyviä toimia ja toimijoita. Toimitilastategian toteutuksen yhteydessä otetaan kantaa palvelutilojen tarpeeseen, mitoitukseen ja toiminnallisiin vaatimuksiin ja palveluverkkosuunnitteluun.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupunki selvittää työn muutokseen liittyvää yhteistyöskentelytilojen tarvetta ja tarjontaa kaupungissa, niiden varustelua ja perittäviä vuokria tai muita maksuja sekä organisoitumistapoja työtiloja tarjottaessa. Työnteon tavat ovat muuttuneet merkittävästi koronaepidemian myötä. Selvityksessä tulisi kartoit-

16.02.2022

Asia/14

taa markkinoilla olevat yhteistyöskentelyn tila- ja organisointikonseptit. Samalla tulisi selvittää yhteiskerhotilamallin soveltuvuutta etätyön yleistyksen myötä muuttuneeseen tilatarpeeseen. Selvityksessä tulisi myös tarkastella avustusten jaon tavoitteita jaettaessa rahaa asukastilojen ylläpitoon, vuokriin ja palkkakustannuksiin sekä avustusmäärärahan konnaistarvetta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi